

This question paper contains 2 printed pages]

AC—302—2025

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2025

HISTORY

Paper IX

(Landmarks of World History)

(Wednesday, 23-4-2025)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (1) Attempt All questions.

सर्व प्रश्न सोडवा.

(2) All questions carry equal marks.

सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Write the causes of American Revolution.

10

अमेरिकन राज्यक्रांतीची कारणे लिहा.

Or/किंवा

Review the unification of Italy.

इटालीच्या एकीकरणाचा आढावा घ्या.

2. Write the Political and Social causes of French Revolution.

10

फ्रेंच राज्यक्रांतीची राजकीय आणि सामाजिक कारणे लिहा.

Or/किंवा

Describe the achievement of League of Nations.

राष्ट्रसंघाच्या कामगिरीचे वर्णन करा.

P.T.O.

X315Y703632X315Y703632X315Y703632X315Y703632

3. Review the unification of Germany.

10

जर्मनीच्या एकीकरणाचा आढावा घ्या.

Or/किंवा

Write the causes of First World War.

पहिल्या महायुद्धाची कारणे लिहा.

4. Write effects of French revolution.

10

फ्रेंच राज्यक्रांतीचे परिणाम लिहा.

Or/किंवा

Explain Bismarck's contribution to the unification of Germany.

जर्मनीच्या एकीकरणात बिस्मार्कचे योगदान स्पष्ट करा.

5. Write short notes on (any two) :

10

- (i) American Colonization
- (ii) Garibaldi
- (iii) Carbonari Organization
- (iv) Americans entry into First World War.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) अमेरिकन वसाहतीकरण
- (ii) गॅरीबाल्डी
- (iii) कर्बोनरी संघटना
- (iv) पहिल्या महायुद्धात अमेरिकेचा प्रवेश.

This question paper contains 2 printed pages]

AC—136—2025

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2025

POLITICAL SCIENCE

Paper IX

(Indian Political Thought)

(Friday, 11-4-2025)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (1) Attempt all questions.

सर्व प्रश्न सोडवा.

(2) All questions carry equal marks.

सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the Chatusutri program of Lokmanya Tilak.

10

लोकमान्य टिळकांचा चतुःसूत्री कार्यक्रम स्पष्ट करा.

Or/किंवा

Write B.G. Tilak's thoughts on Social Reforms.

बी.जी. टिळक यांचे सामाजिक सुधारणांसंबंधी विचार लिहा.

2. Discuss Mahatma Gandhi's means of Satyagrah thought.

10

महात्मा गांधींच्या सत्याग्रहाच्या विचाराच्या साधनांची चर्चा करा.

Or/किंवा

Explain M.K. Gandhi's thoughts on state.

एम.के. गांधींचे राज्याविषयीचे विचार विशद करा.

P.T.O.

X315Y1A9222X315Y1A9222X315Y1A9222X315Y1A9222

3. Explain M.N. Roy's views on Radical Humanism.

10

एम.एन. रॉय यांचे नवमानवतावादासंबंधी विचार स्पष्ट करा.

Or/किंवा

Explain M.N. Roy's thoughts on Gandhism.

एम.एन. रॉय यांचे गांधीवादविषयी विचार विशद करा.

4. Write Pandit Jawaharlal Nehru's views on Internationalism.

10

पंडित जवाहरलाल नेहरू यांचे आंतरराष्ट्रवादासंबंधी विचार लिहा.

Or/किंवा

Write Pandit Jawaharlal Nehru's thoughts on Democracy.

पंडित जवाहरलाल नेहरू यांचे लोकशाहीविषयीचे विचार लिहा.

5. Discuss Dr. B.R. Ambedkar's thoughts on 'State Socialism'.

10

डॉ. बी.आर. आंबेडकर यांच्या 'राज्य समाजवाद' विचाराची चर्चा करा.

Or/किंवा

Explain Dr. B.R. Ambedkar's thoughts on Nationalism.

डॉ. बी.आर. आंबेडकर यांचे राष्ट्रवादासंबंधी विचार स्पष्ट करा.

This question paper contains 2 printed pages]

AC—301—2025

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2025

HISTORY

Paper IX

[History of Modern India (1857 to 1947 A.D.)]

(Wednesday, 23-4-2025)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (1) All questions are compulsory.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(2) *All questions carry equal marks.*

सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. State the effects of uprising of 1857. 10
- 1857च्या उठावाचे परिणाम सांगा.

Or/किंवा

Give an account of achievement of Satyashodhak Samaj.

सत्यशोधक समाजाच्या कार्याची माहिती द्या.

2. Write the causes of the rise of Nationalism. 10
- राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.

Or/किंवा

Give an account of Surat Congress 1907.

1907च्या सुरत काँग्रेसची माहिती द्या.

P.T.O.

X315Y6E878EX315Y6E878EX315Y6E878EX315Y6E878E

WT

(2)

AC—301—2025

3. Give the information about Home Rule Movement.

10

होमरूल चळवळीची माहिती सांगा.

Or/किंवा

Give an account of Vernacular Press Act of 1878.

1878च्या व्हर्नाकुलर वृत्तपत्र कायद्याची माहिती द्या.

4. State the causes of uprising of 1857.

10

1857च्या उठावाची कारणे सांगा.

Or/किंवा

Review achievements of Gopal Krishna Gokhale.

गोपाळ कृष्ण गोखलेंच्या कामगिरीचा आढावा घ्या.

5. Write short notes on (any two) :

10

(i) Arya Samaj

(ii) Ferozshah Mehta

(iii) Rise of Extremist Nationalism

(iv) University Act of 1904.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) आर्य समाज

(ii) फेरोजशहा मेहता

(iii) जहाल राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणे

(iv) 1904चा विद्यापीठ कायदा.

AC—301—2025

2

X315Y6E878EX315Y6E878EX315Y6E878EX315Y6E878E

This question paper contains 2 printed pages]

SA—1001—2025

FACULTY OF ALL

B.A./B.Com./B.Sc. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2025

(CBCS/New Pattern)

ENVIRONMENTAL STUDIES (Compulsory)

Paper-V

(Monday, 28-4-2025)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) Illustrate your answer with suitable well labelled diagram wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) आवश्यक असेल तेथे आकृती काढून नावे द्या.

1. Write in detail uses and overexploitation of forest resources. 15

वनसंपदेचे उपयोग व त्याचा अतिरिक्त वापर यावर सविस्तर माहिती लिहा.

Or/किंवा

(a) Describe soil pollution. 8

मृदा प्रदूषणाची माहिती लिहा.

(b) Development of wasteland. 7

पडीक जमिनीचा विकास.

2. Describe in detail causes, effects and control measures of Air Pollution. 15

वायु प्रदूषणाची कारणे, परिणाम व त्याचे नियंत्रण यावर सविस्तर माहिती लिहा.

P.T.O.

X315YFF5E45X315YFF5E45X315YFF5E45X315YFF5E45

WT

(2)

SO—1001—2025

Or/किंवा

- (a) Productive use of biodiversity. 8
जैवविविधतेचे उत्पादक महत्त्व.
- (b) Sustainable development process. 7
शाश्वत विकास प्रक्रिया.

3. Write short notes on any two : 10

- (a) Nuclear hazards
- (b) Soil erosion
- (c) Ozone layer depletion
- (d) Watershed management.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (a) आण्विक संकटे
- (b) जमिनीची धूप
- (c) ओझोन स्तराचा क्षय
- (d) पाणलोट क्षेत्र विकास.

SO—1001—2025

2

X315YFF5E45X315YFF5E45X315YFF5E45X315YFF5E45